

تسهیلات بی سابقه دولت سیزدهم به پنبه کاران

ایران در اوج کاهش ذخایر جهانی پنبه خود کفا می شود

دولت سیزدهم در برنامه‌ای در تلاش است تا وابستگی کشور به واردات پنبه تا دو سال دیگر به صفر برسد و جشن خود کفایی تولید پنبه تا دو سال دیگر گرفته شود

تولید پنبه را در سال ۱۴۰۳ به ۱۸۰ هزار تن برساند.

هر ساله کشت پنبه از اول فروردین تا پایان بهار ادامه دارد و این محصول معمولاً از شهریور ماه تا پایان سال برداشت می شود که براساس آمارهای سال جاری استان‌های گلستان، خراسان رضوی، فارس و اردبیل بیشترین میزان سطح زیرکشت پنبه را به خود اختصاص داده‌اند.

■ کاهش شدید تولید و ذخایر پنبه در سراسر جهان
خشکسالی و تغییرات اقلیمی، آفات شدید و وضعیت نامساعد جوی در اصلی‌ترین قطب‌های تولید پنبه دنیا سبب شده که ذخایر این محصول به کمترین میزان خود طی دهه‌های گذشته برسد که همین امر سبب شده قیمت جهانی پنبه افزایش ۳۰ درصدی را در حالی که بازارهای جهانی به خود بگیرد. هند به عنوان بزرگترین تولید کننده پنبه به واردات این محصول برای تأمین صنایع نساجی خود روی آورده است، در چین دومین تولیدکننده این محصول نیز نگرانی‌ها درباره کاهش برداشت پنبه به دلیل گرما تشدید شده است. تولید پنبه در امریکا و برزیل در سال جاری به ترتیب ۲۷ و ۲۸ درصد کاهش یافته که همین امر عرضه و تقاضای جهانی را تحت تأثیر قرار داده است. از طرف دیگر در ایالات متحده- بزرگ‌ترین صادرکننده این کالا- خشکسالی بیشتر مزارع را ویران کرده و به نظر می رسد تولید را به پایین‌ترین سطح در بیش از یک دهه گذشته برسد و برزیل -دومین صادرکننده بزرگ- با گرمای شدید و خشکسالی مقابله می کند که در حال حاضر تولید را نزدیک به ۳۰ درصد یا به عبارت دیگر ۲۰۰ هزار تن کاهش داده است.

■ حمایت بی سابقه دولت از پنبه کاران

ابراهیم هژار جریبی، مدیر طرح پنبه وزارت جهاد کشاورزی در گفت‌وگو با «ایران» با بیان اینکه فصل برداشت پنبه در کشور از شهریور ماه آغاز خواهد شد، گفت: قیمت خرید تضمینی پنبه در سال جاری ۱۵ هزار و ۳۰۰ تومان بود ولی با این حال کشورمان به کشور توسط بخش خصوصی خریداری می‌شود. وی افزود: بزودی نیز قرار است قیمت خرید تضمینی این محصول در شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات کشاورزی

◀ | **امین محمودی** خبرنگار

پنبه، یکی از آن محصولات کشاورزی است که در سال ۱۳۹۴ طی برنامه‌ای ۱۰ ساله تا اقق ۱۴۰۴ برنامه خودکفایی آن تدوین شد، حال طی سالیان اخیر میزان تولید این محصول افزایش یافته و مسئولان وزارت جهاد کشاورزی معتقدند تا دو سال دیگر وابستگی این محصول به واردات به صفر رسیده و کشورمان در تولید پنبه خودکفا خواهد شد.
در حال حاضر پنبه در سطح ۱۸ استان کشت می‌شود، اما کشت عمده این محصول مربوط به استان‌های خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، گلستان، فارس و اردبیل است ولی در حال حاضر کشت پنبه در مناطق جدیدی از استان‌های ایلام، لرستان، سیستان و بلوچستان و مناطق گرمسیر استان کرمانشاه آغاز شده است. از طرف دیگر تا سال گذشته ۵۰ درصد پنبه مورد نیاز صنعت نساجی کشور توسط کشاورزان داخلی و ۵۰ درصد آن از طریق واردات تأمین می‌شد این در حالی است که تا سال ۱۳۸۳ ایران در این زمینه خودکفا بود و گاه‌ب به دیگر کشورها این محصول را صادر می‌کرد. با کاهش خودکفایی، واردات این محصول از سال ۱۳۸۳ آغاز شده، به طوری که سال ۹۴ تولیدی داخل به کمتر از ۵۰ درصد رسید و واردات به شدت افزایش یافت که از مهم‌ترین دلایل این امر می‌توان به دلیل تفکر سود آور بودن واردات نسبت به تولید داخل و جایگزین برنج در مزارع کشت پنبه در استان گلستان اشاره کرد، هر چند که نباید از تأثیر خشکسالی در کاهش کشت این محصول غافل شد.

میزان خودکفایی کشور در تولید پنبه تا سال ۱۳۹۹ به ۵۸ درصد رسیده بود ولی با وجود تمایل شدید کشاورزان به تولید پنبه و حمایت‌های صورت گرفته توسط دولت، میزان خودکفایی این محصول به ۴۵ درصد رسید که دلیل اصلی این امر به خشکسالی و کم آبی شدید در مناطق کشت این محصول برمی‌گردد. میزان تولید پنبه در استان گلستان نیز در سال ۱۳۹۹ حدود ۱۲۰ هزار تن بود ولی با وجود این، این میزان در سال گذشته به ۱۵۰ هزار تن افزایش یافت به همین دلیل وزارت جهاد کشاورزی قصد دارد

«ایران» از بسترسازی وزارت جهاد کشاورزی برای تحقق خوداتکایی ۵۵ درصدی در سه سال آینده در تولید کلزا گزارش می دهد

خرید تضمینی دو هزار میلیارد تومانی کلزا از کشاورزان

متأسفانه اکنون به دلیل سیاست‌های اقتصادی سال‌های اخیر، کشور وابستگی ۸۴ درصدی به واردات دانه‌های روغنی دارد

گروه اقتصادی ایران یکی از واردکنندگان بزرگ دانه‌های روغنی و روغن خام در جهان است و دانه کلزا از جمله محصولات است که در صورت افزایش تولید در داخل کشور و رسیدن به خودکفایی نسبی، وابستگی به واردات دانه‌های روغنی و روغن خام را کاهش می دهد.

اهمیت رسیدن به خودکفایی در دانه‌های روغنی به اندازه‌ای است که مقام معظم رهبری در ابتدای سال جاری نیز بر رسیدن به این مرحله تأکید کردند و متذکر شدند: «باید در بحث دانه‌های روغنی بویژه کلزا به خودکفایی رسید»، اما در شرایط فعلی امکان تحقق این خواسته مهم برآورد نشده است.

کشور وابستگی ۸۴ درصدی به واردات دانه‌های روغنی دارد. با توجه به اینکه ایران کشوری کم‌آب است باید به سمت کاشت محصولاتی حرکت کند که نیاز به آب کمتری داشته باشند.بنابر این کاشت دانه‌های روغنی باید در اولویت قرار بگیرد. در همین راستا نیز جهاد کشاورزی، خوداتکایی ۵۵ درصدی دانه‌های روغنی کلزا را در سه سال آینده در دستور کار خود قرار داده است. خوشه‌های کلزا امسال در ۲۲ استان کشور آماده برداشت شده‌است و طبق اعلام غلامحسین خرابی‌ی معاون مجری طرح دانه‌های روغنی وزارت جهاد کشاورزی، میزان تولید کلزا در سال جاری به ۲۸۰ هزار تن می‌رسد در حالیکه سطح زیر کشت کلزا ام‌ از آبی و دیم در سال زراعی گذشته ۲۲ هزار هکتار و سطح قابل برداشت آن حدود ۱۷۸ هزار هکتار بوده‌است.

بیشترین سطح زیرکشت دانه‌های روغنی مربوط به کشت کلزا شامل ۱۷۰ تا ۲۵۰ هزار هکتار است. بر اساس ماده ۳۱ قانون برنامه ششم توسعه باید میزان تولید کلزا در سال پایانی اجرای برنامه به ۹۲۴ هزار تن می‌رسید، اما فقط ۲۹۵ هزار تن در سال ۱۴۰۰ تولید شده است که این

معاون وزیر جهاد کشاورزی افزود: فقط چند قلم

جزئی است که وارد می‌شود و بزودی آن هم در داخل تولید خواهد شد. وی در پاسخ به سؤال خبرنگار «ایران» در خصوص آخرین وضعیت طرح ۵۵۰ هزار هکتاری

جنوب غرب کشور گفت: ۹ میلیون تن تولید محصولات کشاورزی با اجرای طرح ۵۵۰ هزار هکتاری افزایش می‌یابد. فاز نخست این طرح با ۲۹۵ هزار هکتار اجرائی

تصویر

برای سال زراعی آینده اعلام شود، این در حالی است که با توجه به اینکه هم اکنون هر کیلو پنبه در بازار به قیمت ۲۳ هزار تومان خرید و فروش می‌شود، پنبه‌کاران انتظار دارند نرخ این محصول بیشتر از این قیمت باشد.

مجری طرح پنبه وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه میزان اراضی پنبه در سال جاری ۱۳ درصد

■ **سه‌شنبه ۱ شهریور ۱۴۰۱**

■ **سال بیست و هشتم**

■ **شماره ۷۹۸۶**

۹

کشاورزی

آب

۱/۳میلیون دلار سبزی و صیفی در یک سال گذشته صادر شد

به گزارش تسنیم، در یک سالگی دولت سیزدهم بیش از ۲٫۵ میلیون تن سبزی و صیفی با ارزش آوری ۱٫۳ میلیون دلاری صادر شده درحالی که میانگین صادرات محصولات سبزی و صیفی در سال‌های گذشته کمتر از ۴ میلیون تن بوده است. سبزیجات و صیفی‌جات از جمله محصولات هستند که می‌توان با صادر کردن آنها سودهای خوبی به دست آورد، اما با توجه به فسادپذیر بودن و احتمال از دست دادن کیفیت این محصولات در طول مسیر صادرات با دشواری و ملاحظاتی همراه است. از دلایل افزایش صادرات سبزی و صیفی در یک سال گذشته رفع مشکلات زیرساختی صادراتی این محصولات است به‌طوری‌که برای صادرات زمینی محصولات کشاورزی به روسیه به کانتنرهای دوحالت سرد و گرم نیاز داشتیم تا محصولات کشاورزی در طول مسیر دچار یخ‌زدگی و گرم‌زدگی نشود.

مبارزه با سن گندم و جو در سطح ۲/۷ میلیون هکتار

مدیرکل دفتر آفات عمومی و همگانی سازمان حفظ نباتات کشور سطح مبارزه با آفت سن گندم و جو در سال زراعی جاری را حدود دو میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار اعلام کرد. به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، «سعید معین» با بیان اینکه در سال زراعی جاری در سطح یک میلیون و ۳۰۰ هزار هکتار از مزارع گندم و جو با سن مادر و یک میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار با پوره مبارزه شده است، افزود: سطح مبارزه با آفت سن در مزارع جو ۳۲۰ هزار هکتار است.مدیرکل دفتر آفات عمومی و همگانی سازمان حفظ نباتات کشور اظهار داشت: براساس آخرین گزارش‌ها از استان‌ها، میزان خرید دولتی گندم از ۶٫۵ میلیون تن عبور کرده و میزان سن‌زدگی بالای ۲ درصد گندم‌های خریداری شده توسط دولت، کمتر از سال گذشته و نزدیک به ۱۰ هزار تن بوده است. وی خاطر نشان کرد: سال گذشته ۴٫۵ میلیون تن خرید دولتی گندم صورت گرفت که ۲۸ هزار تن آن سن‌زدگی بالای ۲ درصد داشت. معین پیشتر سطح مبارزه با سن مادر و پوره را در استان‌های کردستان، همدان و کرمانشاه عنوان کرد و گفت: امسال ۷۰ درصد مبارزه با آفت سن در اراضی دیم گندم و بقیه در اراضی آبی صورت گرفت.

ساخت نخستین دستگاه کنترل اقلیم آبیاری با یک سوم قیمت خارجی

مدیرعامل شرکت توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی کوثر گفت: نخستین دستگاه کنترل اقلیم آبیاری ساخته شده که یک سوم قیمت خارجی است

و بزودی در کشور توزیع می‌شود.

به گزارش روابط عمومی سازمان اقتصادی کوثر، زینب مهربخش از ساخت یک دستگاه کنترل اقلیم آبیاری در کشور خبر داد و گفت: برای نخستین بار است که در کشور چنین دستگاهی با این کیفیت ساخته شده که نسبت به انواع خارجی یک سوم قیمت است و تجول بزرگی در بخش کشاورزی از نظر افزایش عملکرد ایجاد خواهد کرد.

مدیرعامل شرکت توسعه مکانیزاسیون و صنایع کشاورزی کوثر با بیان اینکه مکانیزاسیون مهم‌ترین عامل در افزایش توسعه کشاورزی است، گفت: پیش‌تر این دستگاه از کشورهای خارجی با قیمت‌های بسیار گران وارد کشور می‌شد اما اکنون با ساخت این دستگاه از واردات بی‌نیاز خواهیم شد. به گفته این مسئول این دستگاه می‌تواند میزان کود، رطوبت، تغذیه و هر آنچه که مورد نیاز گیاه است را به روش هوشمند تنظیم کند؛ در این صورت علاوه‌بر اینکه مصرف بهینه می‌شود عملکرد تولید هم چندین برابر خواهد شد. مهربخش تأکید کرد که تولید این دستگاه اکنون ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و طی چند ماه آینده به طور کامل به بازار عرضه خواهد شد. وی در پاسخ به سؤال خبرنگار فارس که آیا امکان اتوماتیک‌سازی و کنترل از راه دور این دستگاه نیز وجود دارد گفت: بله در این مورد هم ورود کردیم که نه‌تنها این دستگاه بلکه سایر دستگاه‌های چوجه‌کشی که تولید می‌شود نیز قابل کنترل است. این مسئول، ساخت این دستگاه را تبدیل تحریم به فرصت عنوان کرد و گفت: این اقدام مهم در شرایط تحریم به وقوع پیوسته و نشان می‌دهد که می‌شود در این شرایط هم کارهای بزرگ‌تری کرد.

مهربخش در بخش دیگری از صحبت‌های خود به سهل‌انگاری‌هایی که در بخش مکانیزاسیون در دولت گذشته صورت گرفته بود، اشاره کرد و گفت: بخش مکانیزاسیون کوثر در پایان دولت بر اساس گزارش بازرسان، منفی ۱۰ میلیارد تومان گردش‌وجوه نقد داشته و ۱۴ میلیارد تومان بدهی سررسید شده داشت. وی اضافه کرد: شرکت متعهد شده بود که تا پایان سال ۱۴۰۰ تعداد ۲۷ دستگاه چوجه‌کشی به مرغذاران تحویل دهد اما تا پایان بهار ۱۴۰۱ تنها دو دستگاه تحویل داده بود.

به گفته وی طی سه ماه اخیر در دولت سیزدهم، نه تنها ۲۷ دستگاه تحویل داده شده بلکه برای ۳۲ دستگاه هم سفارش گرفته شده است. مهربخش به تخلفات دیگری که در این شرکت در دولت قبل اتفاق افتاده اشاره کرد و گفت: شرکت مکانیزاسیون به جای پرداختن به کار اصلی خود، نمایندگی شرکت‌های خارجی نظیر پیترسایم و پوپل تک بلژیک و SKA ایتالیا را بر عهده داشت که از سال ۹۷ به‌دلیل تحریم، ارتباط خود را با ایران قطع کردند.

وی افزود: مکانیزاسیون کوثر ۱۹٫۷ میلیارد تومان در دولت قبل با اجرای این سازمان استقرار کرده بود و هیچ‌وقت هم آن را پرداخت نکرد.

درگیری میان این دو کشور، افزایش زمین‌های زیرکشت

کلزا در دستور کار قرار گرفته است تا از این طریق بتوانند در

کنار واردات، سهم بیشتری از نیازهای خود را برطرف کند.

■ **چالش‌های جدی توسعه کشت دانه‌های روغنی در دو**

دهه‌اخیر

نیود عزم و اراده ملی برای افزایش تولید داخل و کاهش وابستگی، پایین بودن نرخ خرید تضمینی کلزا در سال‌های گذشته، واردات دانه‌های روغنی با ارز ۴۲۰۰ تومانی، عدم پرداخت مطالبات کلزا کارکن، عدم وجود ماشین‌آلات مناسب برای تولید محصول و علاقه‌مندی بخش صنعت و بازرگانی به واردات از مهم‌ترین دلایل عدم توسعه کشت دانه‌های روغنی و کلزا در کشور به شمار می‌روند. وزارت جهاد کشاورزی در این دوره برای تشویق کشاورزان اقدام به افزایش خرید تضمینی کلزا کرده است و نرخ خرید تضمینی کلزا را از هر کیلوگرم ۱۵ هزار تومان به ۲۳۵۰۰ تومان افزایش داده است تا هزینه‌های کشاورزان تا حدودی پاسخ داده شوند.

دولت با توجه به نیاز کشور به استفاده از محصولات اساسی و اعلام بموقع قیمت خرید تضمینی، مشوق پرداخت یارانه باالعوض را برای حمایت بیشتر از تولید

داخلی و کشاورزان و حمایت از توسعه دانه‌های روغنی در نظر گرفته است تا کشور را در جهت تولید بیشتر و تأمین امنیت پایدار غذایی کشور از طریق ترغیب و تشویق کشاورزان هدایت کند. دولت در شرایطی که کشورهای مهم صادرکننده دانه‌های روغنی در زگیر تنش‌های بین‌المللی شده‌اند و قیمت جهانی محصولات غذایی افزایش داشته است، درصدد است که خودکفایی ۵۰ درصدی کلزا را محقق کند تا به این واسطه هم جلوی آرزبری از کشور گرفته شود و هم با حمایت از تولیدکنندگان داخلی به کاشت کلزا رونق بخشد.

اقدامات حمایتی همچون کشت قراردادی، انتظار می‌رود با افزایش تولید، میزان خودکفایی کشورمان در زمینه روغن مصرفی به تدریج تا ۵۰ درصد افزایش یابد. براساس آرزایی‌های استان گلستان با بیش از ۵۱ هزار هکتار سطح زیر کشت و برداشت ۸۰ هزار تن کلزا در رتبه نخست قرار دارد. بعد از استان گلستان، استان خوزستان با ۴۵ هزار و ۵۰۰ هکتار سطح زیرکشت و برداشت ۷۶ هزار تن کلزا در رتبه دوم قرار دارد و استان‌های فارس، خراسان شمالی، اردبیل، مازندران، سیستان و بلوچستان، کرمان، آذربایجان غربی، سمنان و اصفهان نیز از دیگر تولیدکنندگان عمده دانه‌های روغنی و کلزا در کشور هستند.

■ **پرداخت ۱۰۰درصدی پول خرید کلزا**

طبق اعلام شرکت بازرگانی دولتی ایران از ابتدای سال جاری تاکنون، ۱۰۰ هزار تن کلزا به ارزش کلی دو هزار و ۱۵۴ میلیارد تومان از کشاورزان خریداری شد و مبلغ

این نقشه‌ها به همکاری وزارت نیرو آماده شده شامل تخفیف‌های ویژه هزینه آب برای کشاورزانی است که طبق الگوی کشت می‌کارند و نیز آب کمتری مصرف می‌کنند. وی در پاسخ به سوالی که در دولت‌های پیشین چند بار اجرای این طرح ناتمام ماند آیا این بار اطمینانی برای اجرا وجود دارد؟ و چطور این طرح بافاصله پس از بازدید رئیس جمهور از وزارت جهادکشاورزی کلید

خورد؟ گفت: این طرح بسیار پیچیده است و به مجموعه عوامل از جمله مؤلفه‌های اقتصادی و نیز قیمت بازار مربوط می‌شود اما برنامه‌ریزی‌های اجرای این طرح با شروع دولت سیزدهم کلید خورده بود که پس از بازدید رئیس جمهور قرار شد ابلاغ شود. وی همچنین از تهیه نقشه مدیریت‌پذیر در ۱۴ استان کشور خبر داد و گفت:

مشوق‌ها که با همکاری وزارت نیرو آماده شده شامل تخفیف‌های ویژه هزینه آب برای کشاورزانی است که طبق الگوی کشت می‌کارند و نیز آب کمتری مصرف می‌کنند. وی در پاسخ به سوالی که در دولت‌های پیشین چند بار اجرای این طرح ناتمام ماند آیا این بار اطمینانی برای اجرا وجود دارد؟ و چطور این طرح بافاصله پس از بازدید رئیس جمهور از وزارت جهادکشاورزی کلید خورد؟ گفت: این طرح بسیار پیچیده است و به مجموعه عوامل از جمله مؤلفه‌های اقتصادی و نیز قیمت بازار مربوط می‌شود اما برنامه‌ریزی‌های اجرای این طرح با شروع دولت سیزدهم کلید خورده بود که پس از بازدید رئیس جمهور قرار شد ابلاغ شود. وی همچنین از تهیه نقشه مدیریت‌پذیر در ۱۴ استان کشور خبر داد و گفت:

این نقشه‌ها به اجرای الگوی کشت در مناطق کشور کمک خواهد کرد. عباسی در پاسخ به سوالی که اگر

افغانستان حقه‌ای آب هیرمند را ندهد پروژه آب سیستان که بر مبنای این حقه‌ای ایجاد شده چه سرنجامی خواهد داشت؟ گفت: بر اساس قرارداد، آنها باید این حقه‌ای را بدهند و تا کنون پایبند بوده‌اند اما مذاکراتی هم در این زمینه از سوی وزارت نیرو و امور خارجه صورت گرفته است اما این واقعیت است که اگر این حقه‌ای را ندهند پروژه آب سیستان و بلوچستان کارآیی خود را از دست می‌دهد. وی از خسارت ۹ هزار میلیارد تومانی سیل به

زیرساخت‌های آب و خاک کشور خبر داد و گفت: در این باره استان‌های کرمان، فارس، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و بویراحمد بیشترین خسارت را دیدند. معاون